

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΥΠΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΤΑΞΗ: Α΄

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Κείμενο

Κώστας Ουράνης (1890-1953)

Θα πεθάνω ένα πένθιμο ...

*Ο ποιητής Κώστας Ουράνης εμφανίζεται στα γράμματα ήδη από το 1908, ωστόσο βρίσκει την προσωπική ποιητική του «φωνή» στη συλλογή **Νοσταλγίες** (1920), όπου περιλαμβάνεται το παρακάτω ποίημα.*

Θα πεθάνω ένα πένθιμο του φθινόπωρου δειλί¹
μες στη κρύα μου κάμαρα² όπως έζησα μόνος³
στη στερνή³ αγωνία μου τη βροχή θε ν' ακούω⁴
και τον κούφιο το θόρυβο που ανεβάζει ο δρόμος.

Θα πεθάνω ένα πένθιμο του φθινόπωρου δειλί
μέσα σ' έπιπλα ξένα και σε σκόρπια βιβλία,
θα με βρουν στο κρεβάτι μου. Θε να 'ρθεί ο αστυνόμος,
θα με θάψουν σαν άνθρωπο που δεν είχε ιστορία.

Απ' τους φίλους, που παίζαμε πότε-πότε χαρτιά,
θα ρωτήσει κανένας τους, έτσι απλά: -«Τον Ουράνη
μην τον είδε κανείς; Έχει μέρες που χάθηκε!...»
Θ' απαντήσει άλλος παίζοντας: -«Μ' αυτός έχει πεθάνει!»

Μια στιγμή θα κοιτάξουνε ο καθένας τον άλλο,
θα κουνήσουν περίλυπα και σιγά το κεφάλι,

¹ Δείλι=δειλινό

² Κάμαρα= δωμάτιο

³ Στερνή= τελευταία

⁴ Θε ν' ακούω = θέλω να ακούω = θα ακούω

Θε να πουν: -«Τ' είναι ο άνθρωπος!... Χτες ακόμα εζούσε ...»

Και βουβά το παιγνίδι τους θ' αρχινίσουνε πάλι.

Κάποιος θά 'ναι συνάδελφος στα «ψιλιά» που θα γράψει,
πως: «προώρως απέθανεν ο Ουράνης στην ξένην,
νέος γνωστός εις τους κύκλους μας, πού ' χε κάποτε εκδώσει
συλλογή με ποιήματα πολλά υποσχομένην».

Κι αυτός θά 'ναι ο στερνός της ζωής μου επιτάφιος.
Θα με κλάψουνε βέβαια μόνο οι γέροι γονιοί μου,
και θα κάνουν μνημόσυνο με περίσσιους παπάδες,
όπου θά 'ναι όλοι οι φίλοι μου - κι ίσως ίσως οι οχτροί μου.

Θα πεθάνω ένα πένθιμο του φθινόπωρου δείλι
σε μια κάμαρα ξένη, στο πολύβοο Παρίσι,
και μια Κέττυ, θαρρώντας πως την ξέχασα γι' άλλην,
θα μου γράψει ένα γράμμα - και νεκρό θα με βρίσει...

ΘΕΜΑ 2β

Στις δύο πρώτες στροφές του ποιήματος να εντοπίσετε 4 κοσμητικά επίθετα που υποδηλώνουν κατά την άποψή σας την αποξένωση του ποιητικού υποκειμένου από τον ιδιωτικό του χώρο και την πόλη και να σχολιάσετε με ποιο τρόπο το κάθε ένα εκφράζει κάποια / κάποιες από τις αποχρώσεις της μοναξιάς του.

10 μονάδες

ΘΕΜΑ 3

Με την ίδια συναισθηματική διάθεση που απηχεί το ποίημα που διαβάσατε, υποθέστε πως ο ποιητής γράφει και στο ημερολόγιό του. Αξιοποιώντας δημιουργικά τα σχετικά στοιχεία του ποιήματος και υποδουόμενοι τον ποιητή να γράψετε μια σελίδα ημερολογίου.

[150 – 200 λέξεις]

40 μονάδες